

БІЗНЕС- ІННОВАЦІЇ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

*Іваськевич М. В., здобувач вищої освіти групи Б 6/1
Устінович Д. В., здобувач вищої освіти групи Б 6/1
Циркунов М.Г., здобувач вищої освіти групи Б 6/1
Миколаївський національний аграрний університет*

Досліджено складові і особливості інноваційного розвитку аграрного сектора з урахуванням еколого-орієнтованого підходу.

Ключові слова: бізнес-інновації, аграрний сектор, технологічна готовність.

Ефективним підґрунтям з метою забезпечення ресурсної діяльності аграрного сектора є впровадження бізнес-інновацій, що визначатиме рівень інноваційних можливостей підприємств. Перспективи інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств є не тільки рушійною силою на шляху підвищення ефективності виробництва, а й необхідною умовою для становлення успішного аграрного бізнесу. Відсутність мотиваційних чинників з боку держави, які б заохочували або змушували підприємства модернізувати процес виробництва впроваджуючи інновації, складають низький рівень використання інноваційних підходів.

Інновація — це оригінальне рішення, яке володіє новизною, базується на науково-технічних досягненнях, впровадження якого призводить до змін у всіх сферах діяльності підприємства за допомогою створення, освоєння і використання нового продукту, послуги чи технології для досягнення максимально можливого економічного, соціального, екологічного чи іншого ефекту [2]. Інноваційні процеси бізнес-середовища аграрного сектора полягають

у запровадженні й використанні прогресивних методів та заходів ведення господарства із застосуванням технологічного оновлення та удосконалення кадрової політики.

Таким чином, ефективний розвиток аграрного сектора потребує змін у використанні ресурсної бази, впровадженні ресурсозберігаючих інноваційних технологій з метою забезпечення виробництва високоякісної та конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції. Раціональність і максимальна ефективність використання задіяних у процесі сільськогосподарського виробництва ресурсів є необхідною передумовою досягнення збалансованості інтересів суспільства за соціальним, економічним та екологічним критеріями, а також фундаментом забезпечення національних пріоритетів у розвитку аграрного сектора, зокрема досягнення продовольчої безпеки, успішної експортної політики. Це вимагає посиленої уваги до питань землекористування, реалізації ресурсного потенціалу, підвищення рівня інноваційності застосовуваних техніки і технологій на сільськогосподарських підприємствах [3].

Враховуючи глобалізаційні зміни, інфляційні процеси, недосконалу нормативну базу, великі відсотки за кредити, економічні ризики та інше мають значний вплив на низьку інноваційну діяльність підприємств аграрного сектора. Таким чином, підприємства технологічно не готові використовувати інноваційні підходи через низьку фінансову забезпеченість, втрачаючи конкурентоспроможність на місцевому рівні ринкового середовища. Також, зазначимо, що безпосередньо, для покращення інноваційної діяльності необхідно запровадити дієву інноваційну політику на рівні держави, яка була б спрямована на запровадження інновацій сільськогосподарських підприємств з метою оптимального навантаження виробництва (рис. 1).

Рисунок 1 – Напрями інноваційної політики

Джерело: представлено на основі опрацьованих літературних джерел

Дослідження інвестиційно-інноваційної основи у розвитку аграрного сектора свідчить, що на сучасному етапі запровадження техникотехнологічних змін зумовлюється значною мірою необхідністю збереження і відновлення природних ресурсів. Орієнтація галузі на інноваційний розвиток базується на здійсненні системної інвестиційної політики, яка повинна бути спрямована на отримання підприємствами не лише економічних, а і соціальних та екологічних вигід, підвищення конкурентних позицій, розширення виробничих потужностей у виробництві екологічно чистої сільськогосподарської продукції [3].

Залежно від мети інвестування, типу управління, характеру економічної ситуації та багатьох інших факторів можна виокремити різні інвестиційні стратегії. До групи базових належать: стратегія збереження – рекомендується інвесторам, які не бажають ризикувати своїм капіталом, а також тим, хто не впевнений у строках інвестування. Оптимальним варіантом стратегії є той, що передбачає термінове виведення основної частини коштів (до 80-90%) з інвестиційного ринку протягом року; стратегія накопичення – орієнтована на інвесторів, які не бажають ризикувати. Метою стратегії є поступовий приріст капіталу, зіставний із дохідністю за безризиковим фінансовим інструментом; стратегія поміркованого росту – рекомендується для інвесторів, які передбачають отримати великі доходи при обмежені потенційних ризиків; стратегія агресивного росту – передбачає отримання максимально можливої дохідності на вкладений капітал за короткий період [4].

Відповідно до прийнятої в Україні Стратегії інноваційного розвитку України на 2010 – 2020 роки, за умов глобалізаційних викликів створення системи інвестування інноваційної діяльності, у тому числі наукової, яка відповідатиме сучасним вимогам ринкової економіки і забезпечить фінансову підтримку наукової та інноваційної діяльності, достатньої для досягнення результатів світового рівня, має базуватися на принципах: [5]

- чіткої диверсифікації джерел і механізмів фінансування залежно від етапів інноваційного процесу;
- використання переважно конкурсних (конкурентних) механізмів інвестування у наукову та інноваційну діяльність;
- раціонального використання прямих і опосередкованих способів інвестування у наукову та інноваційну діяльність;
- орієнтації державних інвестицій у науку і інновації направлених на стимулювання притоку фінансових ресурсів [5].

Література:

1. Полегенька М.А. Етимологія терміну «інновації» як економічної категорії / М.А. Полегенька // Агросвіт. — 2016. — № 21. — С. 57—61. 4.
2. Вініченко І.І. Інноваційна діяльність аграрних підприємств: стан та пріоритети / І.І. Вініченко // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. — 2012. — № 1 (5). — Т. 1. — С. 44—48.
3. Вишневська О.М. Інвестиційно-інноваційна основа розвитку аграрного сектора / О.М. Вишневська, Н.В. Бобровська, Є.І. Вороніна // Глобальні та національні проблеми економіки. — Миколаїв, 2015. — Вип. 8. — С. 138-142.
4. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність : [навчальний посібник] / Т.В. Майорова. — К. : Центр навчальної літератури, 2009. — 520 с.
5. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / Авт.-упоряд.: Г.О. Андрощук, І.Б. Жилияєв, Б.Г. Чижевський, М.М. Шевченко. — К.: Парламентське видавництво, 2009. — 632 с.

Annotation

The components and peculiarities of innovative development of the agrarian sector are investigated taking into account the ecologically oriented approach.

Key words: *business innovation, agrarian sector, technological readiness.*

Науковий керівник – Бобровська Н. В.
*канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*